

Nokur minningarorð, ið Sverri Dahl hevði í kapellinum á Landssjúkrahúsinum 5. januar.

Tórarinn Evensen

F. 18. juli 1907,

d. 3. januar 1987

Nú vit eru komin saman her fyrri at sýna Tórarini seinasta heiðurin, áðrenn hann verður borin út, er mær lítið til at siga nokur fá orð um hann og um lívsverk hansara.

Hetta skal eingin tala vera, hana heldur prestur í morgin, men bara ein stutt heilsan og tøkk fyrri gamalt, trúfast vinarlag frá mær sjálvum og tykkum øðrum, sum høvdu tokka til hansara.

Tórarinn varð føddur 18. juli 1907 í Keyppmannahavn. Foreldur hansara vóru A. C. Evensen, próstur, og Kristina Joensen úr Kárestovu á Skarvanesi.

Hann vaks upp í Todnesi heima á Sandi. 1922 fór hann á Sorø Akademi, og fekk studentsprógvi 1925. Síðan fór hann til Keyppmannahavnar at lesa søgu og norrenn mál. Tey fyrstu árinu búði hann á Garði.

Tá eg í 1928 eisini kom á garð, hittust vit á fyrsta sinni rættliga og hava hildið saman bæði har og síðan í Keyppmannahavn og her í Havn.

Árinu á Garði vildu so til, at vit komu at búgva sum næstu grannar og komu dagliga á gátt hvør hjá øðrum bæði til hugnaðar og samtals um lesnaðin og um føroyska søgu og mál.

Eina mest um málið, ið ikki var so lögdi í hesum tíðarskeiði, tá ið hart stríð stóð um móðurmál okkara.

Vit høvdu henda áhuga við heimanífrá, fedrar okkara vóru ikki bara vinnmenn men eisini samstármenn føroyskari mentan og máli at frama, heilt frá 1899, tá ið A. C. Evensen fekk í lag nevnd til at savna og geva út føroyskar sálmar og sangir, og bað faðir mín vera við í hesum tiltaki.

Tórarinn hevði øll árinu hildið fram við tí orðabókaarbeiði, sum faðir hansara tíðliga var farin undir, og 1940-árinu vórðu vit Tórarinn av Føroya Málfelagi settir at arbeiða við einari litlari dansk-føroyskari orðabók. Út komu á prenti nokur hefti, men av ymsum grundum varð ikki hildið fram tá.

Tórarinn helt á kortini við at skriva út á seðlar og at skipa tilfarið alla sína tíð.

Vónandi fer hetta rúgvismikla og mikilsverða savn onkunti at verða til gagns á røttum staði.

Tórarinn tók í 1940-árunum eisini við sum kennari í føroyskum máli á Sjómannsskúlanum og Lærarskúlanum.

Hesi ár komu vit aftur í samarbeiði við at fáa til vega stílevni í føroyskum máli til maskinmeistaraprógvi, tey fingust ikki úr Danmørk tá í stríðsárunum, og máttu tess vegna verða týdd úr donskum lærubókunum. Tað var ikki bara at siga tað, neyðugt var ofta at smíða lættfatandi nýggj orð og heiti.

1916 stovnaði A. C. Evensen Føroya Forn-gripafelag. Frá 1952 sótu vit Tórarinn í nevndini mong ár.

Tórarinn var tikin úr leikum sum málfroðingur. Á Garði var ein fragd at hoyra hann greiða frá uppruna orða í máli okkara.

Hann visti og kundi. Mangt handritið hevur hann handfarið sum fróður ráðgevari, og mangan rættlesturin hevur hann lisið, eitt nú nógvu bókurnar hjá Bjarna Niclasyni.

Eitt skifti var hann blaðstjóri »Varðans«. Sjálvur var hann nóg ov litillátin til at gera nakran háva av tí, hann avrikaði.

Tá ið saman um kemur, man høvudsstárv hansara vera kennaraarbeiðið á maskinmeistaraskúlanum, sum hann vegna sjúku noyddist at siga frá sær fyrri einum ári síðan.

Veit, at næmingarnir høvdu stóra virðing fyrri honum sum lærara, teir vóru góðir við hann, og sýndu tað í verki.

Tórarinn var innisælur maður, dándi best at vera heima hjá sær sjálvum — lesa og lurta eftir góðum tónleiki. Ti var hann takksamur, at honum var lagað at fáa verið heima eisini nú eftir at hann var vorðin álvarssamt sjúkur.

Vit hava samkenslu við teimum avvarðandi: Arnóru, systurini í Danmørk, men ikki helt seg føra at koma til jarðarferðina, men fyrst og fremst Dagmar, ið fyrri tíma síðan segði seg harmast at vera so ússaliga, at hon orkaði ikki at vera hjástødd í kvøld.

Hon tjálgaði um Tórarin langt tíðarskeið, og við serligari umsorgan hesi seinastu sváru árinu.

Vit lýsa í takksemi frið yvir minnið um Tórarin Evensen.

andi á pappírnum.

Vinnan má taka seg um reiggj!

Atli Dam sigur víðari, at tað í 1982-83 vórðu veidd 6400 tons av svartkjafti til matna og 6,4 mill. kr. vórðu latnar í studningi úr Ráfiskagrunninum til júst hesa veiðina, í 1983-84 vóru veidd 1600 tons til matna og 1,1 mill. kr. varð latin úr Ráfiskagrunninum, í 1984-85 vórðu 4.200 tons veidd, og 2,6 mill. kr. vóru latnar úr Ráfiskagrunninum, í 1985-86 vórðu 2800 tons veidd til matna og 1 mill. kr. latin úr Ráfiskagrunninum.

Harumframt hava verið latin 40 oyru í rakstrarstudningi, so taka vit og leggja hesar báðar studningar saman, so er studningurin júst í dag 85 oyru plus 40 oyru, meðan virkið einans rindar 45 oyru kilo. Onnur ár hevur hetta verið nakað øðrvisi, men stórt sæð hevur verið latin

1 kr. í studningi fyrri hvørt kilo, sum er farið til matframleiðslu, meðan virkini hava latið so lítið sum 25-30 oyru pr. kilo.

— Tað er greitt, at slikt kann ikki bert halda áfram. Tað má gerast okkurt fyrri at steðga hesi gongdini, og tað at studningsnevndin hevur tikið studningin til framleiðslu umborð burtur og vil gera tað fyrri landing í Føroyum eisini, er eitt varsko um, at nú má vinnan taka seg um reiggj og fáa tann pris, sum neyðugur er.

Atli Dam sigur at enda, at tað er greitt, at landsstýrið hevur og vil medvirka til allar royndir, bæði slikar sum Gullfinn, Giljanes og Reynsatind, nýggj virki á landi, surimframleiðslu og crabstick framleiðslu og møguliga framleiðslu á verandi flakavirkjum, um rávøru-tilfeingið skal koma til nyttu, og tað kemur tað ikki bert við at brúka pen-

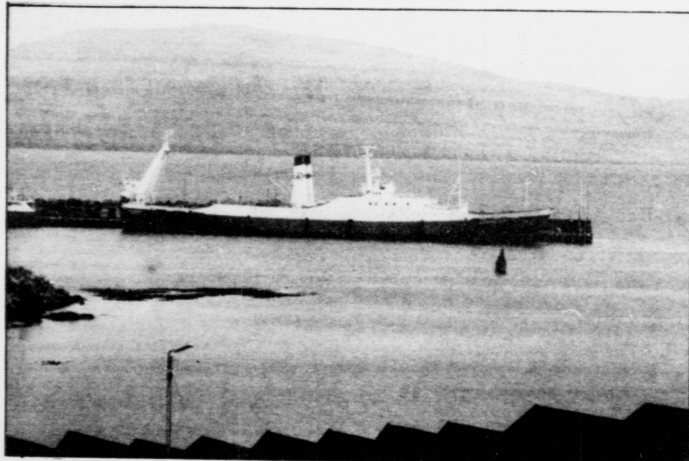
ingin uppá slikt sum Gullfinn.

Rættur politikkur

— So tú vilt sostatt vasa aftur, at landsstýrið ongán fiskivinnupolitikk hevur?

— So avgjørt, og tað harðliga. Svartkjafturin hevur sum kunnugt verið latin sum vøra í býti við aðrar og hevur gjørt stóra nyttu, so skuldu vit reserverað allan svartkjaftin til fyra til fimm guanobátar, vildi tað verið fullkomiliga burturvíð og hevði júst tað verið dømi um tørvandi ella skeivan fiskivinnupolitikk.

jan

Peningurin, tað almenna læt til Giljanes og Reynsatind, var lærupeningur, men nú skuldu vit dugað bæði at grulvað og gingið, heldur Atli Dam

Framhald av síðu 2
nýtt svartkjaftavirki í Gøtu og landsstýrið hevur víðmælt hesum. Fer tað virkið at kunna geva rimuligan pris fyrri fiskin?

— Tær útrokningar, sum eru gjørdar í samband við tað virkið, byggja á, at tørvur skal ikki vera á studningi, men at virkið skal kunna lata

1,40 kr. kilo fyrri svartkjaft, og at skipini, ið landa, skulu kunna klára sínar skyldur við at landa fyrri henda pris. Hetta er so ið hvussu so er gald-